

แนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักสี่ปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

GENERAL MANAGEMENT GUIDELINES ACCORDING TO THE FOUR SUPPLY PRINCIPLES OF THE SPECIAL EDUCATION SCHOOL GROUP, LOPBURI PROVINCE

¹ภัชรกุล ม่วงงาม Phacharakun Muangngam ²พีรวัฒน์ ชัยสุข Perawat Chaisuk

³พระครูภาวนาวุฒิบัณฑิต PhrakhruPhawanawuttibundit

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: patcharakul28@gmail.com

Article Received: April 26, 2025. Revised: June 22, 2025. Accepted: June 24, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี 2) ศึกษาวิธีการบริหารงานทั่วไปตามหลักสี่ปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี 3) นำเสนอแนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักสี่ปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย 1) การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามประชากรประชากรทั้งหมดในการวิจัยที่เป็นครู กลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี จำนวน 332 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 รูป/คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น คือ ด้านกลุ่มงานระดมทุน ด้านทรัพยากรและงานยานพาหนะ ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย ด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่ ด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหารทั่วไป 2) วิธีการบริหารงานทั่วไปตามหลักสี่ปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมต่อการทำงาน การเรียนรู้ และการปฏิบัติการกิจต่างๆ การบริหารงานในกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากร จัดทำแผนปฏิบัติการที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคน เพื่อสนับสนุนงานโภชนาการและอนามัย จัดสภาพแวดล้อมโรงอาหารที่เหมาะสมจัดให้โรงอาหารมีความสะอาด ปลอดภัย สนับสนุนการเรียนรู้ และเอื้อต่อการเรียนรู้การบริหารงานในกลุ่มงานอาคารและสถานที่จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้การจัดห้องเรียน จัดโต๊ะทำงานและพื้นที่ทำงานที่มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก และมีอุณหภูมิที่เหมาะสมการจัดหาทรัพยากรและอุปกรณ์ที่เหมาะสมเพียงพอ 3) แนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักสี่ปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย โรงเรียนต้องมีการวางแผนกระบวนการดำเนินงานการระดมทรัพยากร มาใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะงานอย่างครอบคลุมครบถ้วน ตรวจสอบสภาพประจำปีตรวจสอบสภาพร่างกายทั่วไปและโรคที่เกี่ยวข้องกับโภชนาการ สรรวจความต้องการสำรวจความต้องการใช้งานอาคารและสถานที่จากครู นักเรียน และบุคลากร เพื่อจัดลำดับ

ความสำคัญของการใช้งานจัดตารางการใช้งานที่เหมาะสมกำหนดตารางการใช้ห้องเรียน ห้องประชุม สนามกีฬา จัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านต่างๆ เช่น การใช้เทคโนโลยี การบริหารจัดการ เอกสาร และการติดต่อสื่อสารส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ: การบริหารงานทั่วไป, หลักสปปายะ 4, โรงเรียนการศึกษาพิเศษ

Abstract

This research article aimed to 1) Study the general administration needs of special education school groups in Lopburi Province, 2) Study the general administration methods according to the four Sappāya principles of special education school groups in Lopburi Province, 3) Present the general administration guidelines according to the four Sappāya principles of special education school groups in Lopburi Province. This research was a mixed-method research consisting of 1) Quantitative research using a questionnaire of the entire population in the research which were 332 teachers in the special education school group, Lopburi Province. Data were analyzed using basic statistics: percentage, frequency, mean, and standard deviation. 2) Qualitative research using interviews with 7 key informants. Data were analyzed using content analysis.

The results of the study found that: 1) The current conditions, desired conditions, and general administration needs of special education school groups in Lopburi Province were ranked in order of importance as follows: fundraising, resources, and vehicles group, nutrition and hygiene group, building and venue group, and general administration evaluation group. 2) General administration methods according to the four Sappāya principles of special education school groups in Lopburi Province, organized a physical environment suitable for working, learning and performing various tasks. In terms of management in the fundraising and resource group, creating an action plan that was appropriate for the needs of each student to support nutrition and hygiene, organizing a suitable cafeteria environment, organizing the cafeteria to be clean, safe, support learning and conducive to learning. In terms of management in the building and location group, organizing an environment suitable for learning, organizing classrooms, arranging desks and work areas with sufficient light, good ventilation and appropriate temperature, providing appropriate resources and equipment. 3) General management guidelines according to the four Sappāya principles of the special education school group, Lopburi Province. The school must have a plan for the resource mobilization process, using it appropriately for the nature of the work in a comprehensive and comprehensive manner, annual health check-up, general physical health check-up and diseases related to nutrition, survey the needs of building and location usage from teachers, students and personnel to prioritize usage, organizing an appropriate usage schedule, setting a schedule for using classrooms, meeting rooms, and sports fields, organizing training to

increase knowledge and skills in various areas, such as using technology, document management and communication to promote self-learning.

Keywords: General Management, Four Sappāya Principles, Special Education School

บทนำ

การบริหารการศึกษานับเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการขับเคลื่อนกระบวนการจัดการศึกษาให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แต่ผู้บริหารก็ยังมีข้อผิดพลาดในการบริหารการศึกษาในโรงเรียน จึงทำให้เกิดประสิทธิผลของการจัดการศึกษาลดลง ข้อนี้อาจจะสืบเนื่องมาจากปัจจัยหลายอย่าง ที่ทำให้ผู้บริหารไม่สามารถบริหารการศึกษาในโรงเรียนให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวังในการจัดการศึกษาของชาติได้ ปัญหาเหล่านี้มีมาช้านานและต้องหาแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาผู้บริหารการศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนกระบวนการศึกษาในโรงเรียน เพื่อสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขและมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย อันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติสืบต่อไป (พระจรัสศักดิ์ จิรสกโก, 2557)

ปัญหาการบริหารการศึกษาที่สำคัญ คือ มีการร้องเรียนกล่าวหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหลายประการ เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลอย่างไม่เป็นธรรม การสร้างเอกสารกลั่นแกล้งข้าราชการครูมีพฤติกรรมชอบ ขอบริจาคและใช้เงินของสถานศึกษาไม่ถูกต้องตามระเบียบของราชการ และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหลายประการ โดยได้มีการร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและหน่วยงานต่างๆ แต่ในการดำเนินการดังกล่าวยังไม่ประสบความสำเร็จตามแนวทางของการบริหาร เพราะในทางปฏิบัติการกระจายอำนาจด้านการตัดสินใจยังผูกขาดอยู่ที่ผู้บริหารยึดวัฒนธรรมการบริหารแบบเดิมไม่เปลี่ยนแปลง (ธีระ รุณเจริญ, 2545)

การบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีหลักการเช่นเดียวกับการบริหารงานการศึกษาทั่วไป ทั้งนี้มีงานหลักอยู่สามประการคือ บุคลากร งาน และสภาพแวดล้อมของสังคม โดยที่พิจารณาจากบุคลากรในรูปของสุขภาพทางร่างกาย ทางสติปัญญาและประสิทธิภาพทางอารมณ์ ในขณะที่มีการกระทำเกี่ยวเนื่องและตอบโต้กับงานและสภาพแวดล้อมของสังคมบุคลากร บุคลากรในงานการศึกษาพิเศษ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ มีทัศนคติที่ดีในการเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการทำงานกลุ่ม และสามารถชี้แนะ และประเมินผลผู้ร่วมงานได้ ที่สำคัญอย่างยิ่งคืองานในส่วนที่จะต้องมีการตัดสินใจ ผู้บริหารงานการศึกษาพิเศษจะต้องปฏิบัติ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2550) โดยมีมาตรฐานและประสบการณ์ที่กว้างขวาง ซึ่งการบริหารการศึกษาพิเศษเป็นศิลปะ และวิทยาศาสตร์ของการเป็นผู้นำ เนื่องจากการศึกษาพิเศษเป็นงานที่ต้องใช้ความมานะพยายามทั้งในด้านภายในโรงเรียนและในสังคม การจัดการศึกษาพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีข้อจำกัดในการดำรงชีวิต โดยคำนึงถึงศักยภาพ ความถนัด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล การจัดการศึกษาพิเศษจึงเป็นการเติมเต็ม เพื่อให้บุคคลที่มีความต้องการพิเศษได้รับการด้วยวิธีที่หลากหลายตามความแตกต่าง และจัดให้อย่างทั่วถึง

การบริหารทั่วไปของโรงเรียนการศึกษาพิเศษ เป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุน ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนา องค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและ ประสานงานการศึกษาในระบบและนอกระบบ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ อย่างเหมาะสม โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศและ สิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนให้ทุกคนในโรงเรียนมีความรู้สึก อบอุ่นเมื่ออยู่ร่วมกัน คือ มีความเกื้อกูล เอื้อต่อความเจริญงอกงาม และความสุขในการดำเนินชีวิต ส่วนสัปปายะ 4 เป็นแนวคิดจากพระพุทธศาสนา หมายถึงปัจจัย 4 ประการที่เอื้อต่อการศึกษาและการปฏิบัติ ธรรมซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาด ปลอดภัย และเอื้อต่อการ เรียนรู้ ส่งเสริมโภชนาการที่ดีสำหรับนักเรียน เช่น จัดให้มีอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และมีคุณค่าทาง โภชนาการ คัดเลือกและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณธรรม จริยธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) และ ความสามารถในการจัดการศึกษา ส่งเสริมหลักธรรมและจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา เช่น หลัก คุณธรรม 4 (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา) (สมชาย พรหมแพง, 2564) สัปปายะ 4 กับการบริหารสถานศึกษา สัปปายะ 4 เป็นหลักธรรมที่ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและเอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการ บริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ อาวาสสัปปายะ จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สะอาด ปลอดภัย และเอื้อต่อ การเรียนรู้ โภชนสัปปายะ ส่งเสริมโภชนาการที่ดี มีอาหารสะอาดและมีคุณค่าทางโภชนาการ บุคคลสัปปายะ คัดเลือกและพัฒนาบุคลากรที่ดี ส่งเสริมความสามัคคีในองค์กรธัมมสัปปายะ ใช้หลักธรรมในการบริหารและ ปลุกฝังคุณธรรมแก่บุคลากรและนักเรียน เมื่อสถานศึกษามี สัปปายะ 4 ครบถ้วน จะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดี

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นวิธีการบริหารงานทั่วไปตาม หลักสัปปายะ 4 พร้อมเสนอแนวทางการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาวิธีการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเป็นการแบบผสมวิธีใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ 6 จังหวัดลพบุรี เลือกพื้นที่ 4 โรงเรียน จำนวน 332 คน และใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารและครู กลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี จำนวน 7 คน ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 2 จำนวน 4 คน 2) กลุ่มครู ได้แก่ ครูชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ ครูผู้ทำงานด้านการบริหาร จำนวน 3 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) เป็นการซักถามพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม มีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป และหลักสัปปายะ 4 2) กำหนดนิยามปฏิบัติการเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยอาศัยฐานทฤษฎีและงานวิจัย 3) ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำร่างแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการหาดัชนี (index of congruence: IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.5 ถึง 1.00 5) นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับ ครูโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.907 6) ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามผ่าน application line ส่วนตัวในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ความต้องการจำเป็นการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี จำนวน 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ ได้แก่ (1) งานอำนวยการ ประเมินผลการบริหารทั่วไป (2) งานโภชนาการและอนามัย (3) งานอาคารและสถานที่ (4) งานระดมทุนและทรัพยากร งานยานพาหนะ รวม 40 ข้อ โดยใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale (สุวรรีย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2546) ซึ่งแต่ละคำถามจะมีคำตอบเป็นตัวเลือก 5 ระดับ

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีประเด็นคำถามแบบปลายเปิด 4 ประเด็น เพื่อศึกษา การศึกษาวิธีการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี ทั้ง 4 ด้าน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา พร้อมทั้งนำเสนอโดยวิธีการพรรณนาและการอ้างอิงคำพูดบุคคล

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับสภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหาร รองลงมาคือ ททั่วไป ด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากร และงานยานพาหนะ ด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรีโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สำหรับสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากร และงานยานพาหนะ รองลงมาคือ ด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหารทั่วไป ด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย เมื่อเรียงลำดับตามความสำคัญของความต้องการความจำเป็น โดยระบุความต้องการความจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนามาก่อน ซึ่งพิจารณาตามค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ในที่นี้ คือ 0.646 พบว่า อันดับ 1 คือ ด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากรและงานยานพาหนะ รองลงมาคือ ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย ด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหารทั่วไป ตามลำดับดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม

ที่	การบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{modified}$	ลำดับ $PNI_{modified}$
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1	ด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหารทั่วไป	2.63	0.34	ปานกลาง	4.29	0.43	มาก	0.631	4
2	ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย	2.55	0.41	ปานกลาง	4.21	0.33	มาก	0.651	2
3	ด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่	2.61	0.31	ปานกลาง	4.26	0.47	มาก	0.632	3
4	ด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากร และงานยานพาหนะ	2.62	0.48	ปานกลาง	4.35	0.43	มาก	0.660	1
	รวม	2.60	0.23	ปานกลาง	4.28	0.31	มาก	0.646	

2. วิธีการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

2.1 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมต่อการทำงาน การเรียนรู้ และการปฏิบัติภารกิจต่างๆ การบริหารงานในกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากร และงานยานพาหนะ จัดสถานที่ จัดพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมระดมทุน เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้บริจาคและผู้สนับสนุน จัดหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในแต่ละตำแหน่งงาน โดยการคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสมคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และ

ประสบการณ์ วางแผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมและเพียงพอกับลักษณะงาน โดยยึดหลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ตามหลักธรรม เพื่อให้เกิดความประหยัดและคุ้มค่า

2.2 การบริหารงานโภชนาการและอนามัยในโรงเรียนโดยใช้หลักสัปปายะ 4 จะช่วยให้เกิดความครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ โดยมีการประเมินภาวะโภชนาการรายบุคคล และจัดทำแผนปฏิบัติการที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคน เพื่อสนับสนุนงานโภชนาการและอนามัยของนักเรียนการบริหารงานในกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย จัดสภาพแวดล้อมโรงอาหารที่เหมาะสม ให้มีความสะอาดปลอดภัย มีการระบายอากาศที่ดี แสงสว่างเพียงพอ โดยใช้ผลการประเมินภาวะโภชนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนที่มีภาวะโภชนาการบกพร่อง การเก็บข้อมูลสุขภาพของนักเรียนแบบรายบุคคล และใช้ข้อมูลนั้นในการจัดทำเมนูอาหารที่เหมาะสม

2.3 การบริหารงานด้านอาคารและสถานที่โดยยึดหลักสัปปายะ 4 จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้อาคารและสถานที่ สนับสนุนการเรียนรู้ และเอื้อต่อการเรียนรู้การบริหารงานในกลุ่มงานอาคารและสถานที่ จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ โดยจัดห้องเรียนให้มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก การจัดหาและจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ซ่อมแซมอาคาร จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็น การคัดเลือกและจัดสรรบุคลากรที่เหมาะสม จัดหาบุคลากรที่มีทักษะในด้านการดูแลอาคาร กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความยั่งยืนในการบริหารจัดการอาคารและสถานที่

2.4 การจัดสถานที่ทำงานที่เหมาะสมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพการบริหารงานในกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหารทั่วไปจัดสถานที่ปฏิบัติงานที่เหมาะสมและปลอดภัยจัดโต๊ะทำงานและพื้นที่ทำงานที่มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก และมีอุณหภูมิที่เหมาะสม การจัดหาทรัพยากรและอุปกรณ์ที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน จัดหาบุคลากร คัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม การประเมินผลการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรจัดอบรมพนักงานด้านการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรยึดถือปฏิบัติ โดยการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures: SOP) กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียด

3. แนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

3.1 ด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากรและงานยานพาหนะ 1) โรงเรียนต้องมีการวางแผนกระบวนการดำเนินงานการระดมทรัพยากร มาใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะงานอย่างครอบคลุมครบถ้วน วางแผนงบประมาณที่ชัดเจน ระบุเป้าหมายการใช้เงินอย่างชัดเจน การเขียนโครงการเพื่อขอสนับสนุนจากองค์กรภายนอก หรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเชิญชวนบริจาค 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ร่วมมือกับชุมชน องค์กรท้องถิ่น และผู้ปกครองเพื่อสร้างโอกาสในการระดมทุน การจัดการทรัพยากร ประเมินความต้องการ วิเคราะห์ทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อจัดสรรให้เหมาะสม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า จัดทำระบบตรวจสอบการใช้ทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และลดการสูญเปล่า 3) การบริหารงานยานพาหนะ วางแผนการใช้งานยานพาหนะ กำหนดตารางการใช้รถที่ชัดเจน บำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ ตรวจสอบสภาพยานพาหนะอย่างต่อเนื่อง เพื่อความปลอดภัยและประหยัดค่าใช้จ่ายในระยะยาว จัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้เรื่องการใช้งานและการดูแลยานพาหนะแก่คนขับรถและผู้ดูแล

3.2 ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย 1) การประเมินและติดตามภาวะโภชนาการ การประเมินภาวะโภชนาการ ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และคำนวณดัชนีมวลกาย (BMI) ของนักเรียนเป็นประจำ ตรวจสอบภาวะโภชนาการ การติดตามผล บันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงของภาวะโภชนาการ ใช้ระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล 2) การดูแลและแก้ไขปัญหา โภชนาการเป็นรายบุคคล ออกแบบแผนโภชนาการเฉพาะบุคคลจัดอาหารที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนแต่ละคน ให้คำแนะนำและอบรมจัดการอบรมนักเรียน ผู้ปกครอง และครูเกี่ยวกับโภชนาการที่ดีและการดูแลสุขภาพให้คำแนะนำการรับประทานอาหารเฉพาะบุคคล 3) การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การตรวจสอบสุขภาพประจำปีตรวจสอบสุขภาพร่างกายทั่วไปและโรคที่เกี่ยวข้องกับโภชนาการ ส่งเสริมสุขอนามัยส่วนบุคคลสอนนักเรียนเรื่องการล้างมืออย่างถูกวิธี การดูแลสุขภาพช่องปาก และการออกกำลังกาย 4) การจัดการอาหารในโรงเรียน พัฒนาเมนูอาหารจัดทำเมนูที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วน เหมาะสมกับวัยและสุขภาพของนักเรียนควบคุมคุณภาพอาหารตรวจสอบวัตถุดิบ กระบวนการประกอบอาหาร และการเสิร์ฟอาหารให้ได้มาตรฐานแก้ไขปัญหาอาหารเหลือ ปรับปรุงปริมาณอาหารที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการสูญเสีย

3.3 ด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่ 1) การติดตามการใช้งานอาคารและสถานที่ การสำรวจความต้องการในการใช้งานอาคารและสถานที่จากครู นักเรียน และบุคลากร เพื่อจัดลำดับความสำคัญของการใช้งาน จัดตารางการใช้งานที่เหมาะสมกำหนดตารางการใช้ห้องเรียน ห้องประชุม สนามกีฬา และพื้นที่ส่วนรวมให้เป็นระเบียบและเกิดประโยชน์สูงสุดการตรวจสอบการใช้งานจริงมอบหมายผู้รับผิดชอบตรวจสอบการใช้งานอาคารและสถานที่เป็นประจำ 2) การตรวจสอบสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย ตรวจสอบโครงสร้างและอุปกรณ์ตรวจสอบโครงสร้างอาคาร ห้องเรียน ห้องน้ำ ระบบไฟฟ้า และน้ำประปาให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยดูแลความสะอาดและความเรียบร้อยวางแผนการทำความสะอาดและกำจัดขยะอย่างมีระบบเพื่อรักษาความสะอาดสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จัดตกแต่งพื้นที่ด้วยต้นไม้ หรือมุมการเรียนรู้เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตร 3) การบำรุงรักษาและปรับปรุงสถานที่ การบำรุงรักษาอาคารวางแผนการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ ประเมินความคุ้มค่าวิเคราะห์ต้นทุนและประโยชน์ของการใช้งานอาคารและสถานที่ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันส่งเสริมการใช้พื้นที่ร่วมกัน 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนและครู จัดกิจกรรมให้นักเรียนและครูช่วยกันดูแลรักษา

3.4 ด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหารทั่วไป 1) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานกำหนดบทบาทและหน้าที่ระบุบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง ให้ชัดเจนสร้างคู่มือการปฏิบัติงานจัดทำคู่มือหรือแนวทางการทำงานที่ครอบคลุมขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาในการดำเนินงานระบุเกณฑ์มาตรฐานกำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Indicators: KPIs) เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน 2) การพัฒนาความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่การอบรมและพัฒนา จัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์หรือการร่วมกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ การติดตามและประเมินผล การประเมินผลปฏิบัติงาน จัดระบบการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ โดยใช้ทั้งการประเมินตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินโดยหัวหน้างานการปรับปรุงและพัฒนาวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการทำงานและแก้ไขปัญหาที่พบ 3) การบริหารจัดการงานเอกสารและระบบข้อมูลจัดระเบียบงานเอกสารกำหนดระบบการจัดเก็บและค้นหาเอกสารให้สะดวกและเป็นระเบียบใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานนำระบบดิจิทัลมาใช้ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มความรวดเร็ว ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร สร้าง

ความโปร่งใสส่งเสริมการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ปลูกฝังจิตสำนึกในงานบริการสร้างวัฒนธรรมการบริการที่เป็นมิตรและใส่ใจต่อผู้มาติดต่อ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่ผู้วิจัยนำผลมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหาร รองลงมาคือ ทั่วไป ด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากรและงานยานพาหนะ ด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรีโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากรและงานยานพาหนะ รองลงมาคือ ด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหารทั่วไป ด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย โดยสะท้อนให้เห็นว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากรและงานยานพาหนะ ผู้วิจัยได้นำผลดังกล่าวมาจัดเป็นความต้องการจำเป็นการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากรและงานยานพาหนะ อันดับที่ 1 ข้อที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนกระบวนการดำเนินงานการระดมทรัพยากร มาใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะงานอย่างครอบคลุมครบถ้วน อันดับที่ 2 ข้อที่ 5 โรงเรียนมีการตรวจสอบ ติดตาม การใช้เงินกองทุน สถานศึกษา และเงินรายได้อื่นๆ อย่างถูกต้องเป็นปัจจุบัน และด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย ผู้วิจัยได้นำผลดังกล่าวมาจัดเป็นความต้องการจำเป็นการบริหารงานทั่วไปของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย อันดับที่ 1 ข้อที่ 7 โรงเรียนได้มีการนำผลการประเมินใช้ประโยชน์ในการดูแล แก้ไขปัญหาภาวะโภชนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคล อันดับที่ 2 ข้อที่ 3 ผู้บริหาร มีความสามารถ มีความตั้งใจที่จะให้เกิดกิจกรรมส่งเสริมงานสุขภาพ อาหาร และโภชนาการในด้านต่าง ๆ โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูสมุห์ศักดิ์สิทธิ์ ถาวรคุณ (ขาวใบไม้) (2562) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักพละ 4 สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม และทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านอนามัยชพละ การกระทำที่ไม่มีโทษ ด้านวิริยพละ พลังของความเพียร ด้านสังคหพละ พลังการช่วยเหลือผู้อื่นและด้านปัญญาพละ พลังความรู้ทางปัญญา ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาวิธีการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมต่อการทำงาน การเรียนรู้ และการปฏิบัติภารกิจต่างๆ การบริหารงานในกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากร และงานยานพาหนะจัดสถานที่ระดมทุนและทรัพยากรจัดพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมระดมทุน เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้บริจาคและผู้สนับสนุนจัดพื้นที่จัดเก็บทรัพยากร จัดหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในแต่ละตำแหน่งงาน และการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ และคุณธรรม การคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสมคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในงานระดมทุน ทรัพยากร และงานยานพาหนะ เพิ่มความสนใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมวาง

แผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมและเพียงพอกับลักษณะงาน โดยยึดหลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้ กระบวนการบริหารจัดการยานพาหนะตามหลักธรรม กำหนดนโยบายการใช้งานยานพาหนะให้เกิดความประหยัดและคุ้มค่า ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภวรรณ การุญญะวีร์) (2565) ที่พบว่า การพัฒนาการจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักสัปปายะ 7 ด้วยหลักการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้บูรณาการหลักสัปปายะ 7 โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ การใช้ประโยชน์จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ขั้นตอนการพาผู้เรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ และกระบวนการพัฒนาการจัดการแหล่งเรียนรู้ 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ 14 ข้อ ด้านกายภาพ 14 ข้อ ด้านวิชาการ 14 ข้อ และกระบวนการจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักสัปปายะ 7 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามหลักการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในด้านกายภาพและวิชาการ มีแนวทางในการพัฒนา จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาให้เพียงพอและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อตามขั้นตอนการพาผู้เรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ คือขั้นกำหนดความมุ่งหมาย ขั้นเตรียมการ ขั้นเดินทางและศึกษาแหล่งเรียนรู้ ขั้นประเมินผลด้วยองค์ความรู้ “P2TI” การบริหารงานด้านอาคารและสถานที่โดยยึดหลัก สัปปายะ 4 จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้อาคารและสถานที่ สนับสนุนการเรียนรู้ และเอื้อต่อการเรียนรู้การบริหารงานในกลุ่มงานอาคารและสถานที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของประทีน จันทรตะละ) (2560) ที่พบว่า แนวทางการบริหารทั่วไปโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 1) ด้านการดำเนินงานธุรการ ควรจะดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ทั้งการจัดเก็บ การค้นหา รวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาเป็นเครื่องมือ และมีเจ้าหน้าที่ที่ทำงานธุรการโดยเฉพาะ 2) ด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการวิเคราะห์ วางแผนการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ตรงกับงานที่ต้องการ และมีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน 3) ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ควรให้มีสภาพที่พร้อมใช้งานตลอด มีความปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาควรมีการระดมจากทรัพยากรจากหน่วยงานอื่น ทั้งภาคเอกชนหรือบุคคลภายนอก ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา และควรกำหนดมาตรการในการใช้และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ 5) ด้านการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ควรให้มีส่วนร่วมระหว่างครูและนักเรียนในการดำเนินกิจการร่วมกันทั้งโรงเรียน และกำหนดผู้รับผิดชอบ 6) ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ควรมีการประชาสัมพันธ์ในหลายๆ ทาง เพื่อที่จะให้ชุมชน และบุคคลภายนอกได้รับข่าวสารของสถานศึกษาและ 7) ด้านการจัดระบบการควบคุมภายใน ควรดำเนินการควบคุมภายในให้เป็นไปตามระเบียบของราชการ มีการควบคุม และติดตามประเมินผล

3. ผลการเสนอแนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย โรงเรียนต้องมีการวางแผนกระบวนการดำเนินงานการระดมทรัพยากร มาใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะงานอย่างครอบคลุมครบถ้วน ตรวจสอบสภาพประจำปีตรวจสอบสภาพร่างกายทั่วไปและโรคที่เกี่ยวข้องกับโภชนาการ สำรวจความต้องการสำรวจความต้องการใช้งานอาคารและสถานที่จากครู นักเรียน และบุคลากร เพื่อจัดลำดับความสำคัญของการใช้งานจัดตารางการใช้งานที่เหมาะสมกำหนดตารางการใช้ห้องเรียน ห้องประชุม สนามกีฬา จัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านต่างๆ เช่น การใช้เทคโนโลยี การบริหารจัดการเอกสาร และการติดต่อสื่อสารส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรชัย ตันตรานนท์ (2562) ที่พบว่า การที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไปให้

ยิ่งขึ้นกว่าเดิมจะต้องอาศัยแนวทาง ได้แก่ การปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมในการทำงาน โดยเน้นการปฏิบัติงานอย่างรับผิดชอบ รวดเร็วและ ไม่เลือกปฏิบัติให้แก่ผู้รับบริการทุกคน พัฒนาเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายให้มีความรู้ความสามารถในงานของตนเพื่อให้สามารถบริการแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่พอเพียงและเหมาะสมต่อการให้บริการ โดยควรได้รับการสนับสนุนด้านนโยบาย และงบประมาณจากโรงเรียนอย่างเพียงพอ มีการจัดทำระบบการการจัดเก็บเอกสารและระบบการค้นหาที่ทันสมัยรวดเร็ว มีการสื่อสารในองค์กรที่เป็นระบบและรวดเร็ว เป็นต้น

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ แนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี โดยสรุปเป็นองค์ความรู้การวิจัยดังในภาพที่1

ภาพที่ 1 แนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

จากภาพองค์ความรู้จากการวิจัย อธิบายได้ดังนี้

แนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักสัปปายะ 4 ของกลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี สามารถดำเนินการได้โดยมีขั้นตอนและกิจกรรมดังต่อไปนี้

Building and Site work ด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่ (อาวาสสัปปายะ) การตรวจสอบสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย ตรวจสอบโครงสร้างและอุปกรณ์ตรวจสอบโครงสร้างอาคาร ห้องเรียน ห้องน้ำ ระบบไฟฟ้า และน้ำประปาให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยดูแลความสะอาดและความเรียบร้อยวางแผนการทำความสะอาดและกำจัดขยะอย่างมีระบบเพื่อรักษาความสะอาดสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การบำรุงรักษาและปรับปรุงสถานที่ การบำรุงรักษาอาคารวางแผนการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ การบริหาร

จัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องประเมินความคุ้มค่าวิเคราะห์ต้นทุนและประโยชน์ของการใช้งานอาคารและสถานที่ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรและพื้นที่ร่วมกัน

Nutrition and Health ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย (โคจรสปปายะ) การประเมินและติดตามภาวะโภชนาการ การประเมินภาวะโภชนาการ ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และคำนวณดัชนีมวลกาย (BMI) ของนักเรียนเป็นประจำตรวจสอบภาวะโภชนาการ การติดตามผล บันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงของภาวะโภชนาการ ใช้ระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล การดูแลและแก้ไขปัญหาโภชนาการเป็นรายบุคคล ออกแบบแผนโภชนาการเฉพาะบุคคลจัดอาหารที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนแต่ละคน ให้คำแนะนำและอบรมจัดการอบรมนักเรียน ผู้ปกครอง และครูเกี่ยวกับโภชนาการที่ดีและการดูแลสุขภาพให้คำแนะนำการรับประทานอาหารเฉพาะบุคคล การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การตรวจสุขภาพประจำปีตรวจสุขภาพร่างกายทั่วไปและโรคที่เกี่ยวข้องกับโภชนาการ ส่งเสริมสุขอนามัยส่วนบุคคล การล้างมือ การดูแลสุขภาพช่องปาก และการออกกำลังกาย

Management ด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหารทั่วไป (ภัสสสปปายะ) การพัฒนาความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่การอบรมและพัฒนา จัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านต่างๆ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์หรือการร่วมกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ การติดตามและประเมินผล การประเมินผลปฏิบัติงานจัดระบบการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ โดยใช้ทั้งการประเมินตนเอง และการประเมินโดยหัวหน้างานการปรับปรุงและพัฒนาวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการทำงานและแก้ไขปัญหา การบริหารจัดการงานเอกสารและระบบข้อมูลจัดระเบียบงานเอกสารกำหนดระบบการจัดเก็บและค้นหาเอกสารให้สะดวกและเป็นระเบียบใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานนำระบบดิจิทัลมาใช้ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มความรวดเร็ว ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

Fundraising and Vehicles Division ด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากรและงานยานพาหนะ (บุคลลสปปายะ) โรงเรียนต้องมีการวางแผนกระบวนการดำเนินงานการระดมทรัพยากร มาใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะงานอย่างครอบคลุมครบถ้วน วางแผนงบประมาณที่ชัดเจน ระบุเป้าหมายการใช้เงินอย่างชัดเจน สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ร่วมมือกับชุมชน องค์กรท้องถิ่น และผู้ปกครองเพื่อสร้างโอกาสในการระดมทุน การจัดการทรัพยากร ประเมินความต้องการ วิเคราะห์ทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อจัดสรรให้เหมาะสม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า จัดทำระบบตรวจสอบการใช้ทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านกลุ่มงานอำนวยการประเมินผลการบริหารทั่วไป ควรส่งเสริมการปฏิบัติงานกำหนดบทบาทและหน้าที่ระบุบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน พัฒนาความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่การอบรมและพัฒนา จัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านต่างๆ เช่น การใช้เทคโนโลยี การบริหารจัดการเอกสาร และการติดต่อสื่อสารส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์หรือการร่วมกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

1.2 ด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย ควรส่งเสริมการดูแลและแก้ไขปัญหาโภชนาการเป็นรายบุคคล ออกแบบแผนโภชนาการเฉพาะบุคคลจัดอาหารที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนแต่ละคน เช่น นักเรียน

ที่มีน้ำหนักเกินอาจได้รับอาหารไขมันต่ำหรือนักเรียนที่ขาดสารอาหารอาจได้รับอาหารที่มีพลังงานและโปรตีนสูงให้คำแนะนำและอบรมจัดการอบรมนักเรียน ผู้ปกครอง และครูเกี่ยวกับโภชนาการที่ดีและการดูแลสุขภาพให้คำแนะนำการรับประทานอาหารเฉพาะบุคคล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาด้านกลุ่มงานระดมทุน ทรัพยากรและงานยานพาหนะ ควรศึกษาวิจัยเรื่อง วางแผนการใช้งานยานพาหนะ กำหนดตารางการใช้รถที่ชัดเจน เช่น สำหรับการเดินทางของนักเรียน การขนส่งอุปกรณ์ หรือการเดินทางภาคสนาม บำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ควรทำการศึกษาด้านกลุ่มงานโภชนาการและอนามัย ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การดูแลและแก้ไขปัญหาโภชนาการเป็นรายบุคคล ออกแบบแผนโภชนาการเฉพาะบุคคลจัดอาหารที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนแต่ละคน เช่น นักเรียนที่มีน้ำหนักเกินอาจได้รับอาหารไขมันต่ำหรือนักเรียนที่ขาดสารอาหารอาจได้รับอาหารที่มีพลังงานและโปรตีนสูงให้คำแนะนำและอบรมจัดการอบรมนักเรียน ผู้ปกครอง และครูเกี่ยวกับโภชนาการที่ดีและการดูแลสุขภาพให้คำแนะนำการรับประทานอาหารเฉพาะบุคคล

2.3 ควรทำการศึกษาด้านกลุ่มงานอาคารและสถานที่ ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การตรวจสอบสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย ตรวจสอบโครงสร้างและอุปกรณ์ตรวจสอบโครงสร้างอาคาร ห้องเรียน ห้องน้ำ ระบบไฟฟ้า และน้ำประปาให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยดูแลความสะอาดและความเรียบร้อยวางแผนการทำความสะอาดและกำจัดขยะอย่างมีระบบเพื่อรักษาความสะอาดสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดตกแต่งพื้นที่ด้วยต้นไม้ หรือมุมการเรียนรู้เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). แนวทางการส่งเสริมโภชนาการในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- ฉัตรชัย ตันตรานนท์. (2562). การศึกษาแนวทางการพัฒนางานบริหารทั่วไปโรงเรียนวชิรวิทย์เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ธีระ รุณเจริญ. (2545). สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ประทีน จันทรทะเล. (2560). แนวทางการบริหารทั่วไปโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พระครูสมุทรศักดิ์สิทธิ์ ถาวรคุณ (ขาวใบไม้). (2562). แนวทางการบริหารงานทั่วไปตามหลักพละ 4 สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระจิระศักดิ์ จิรสกโก. (2554). การบริหารการศึกษาตามหลักหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ศุภวรรณ การุญญะวีร์. (2565). การพัฒนาการจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักสัปปายะ 7 โรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. ดุษฎีนิพนธ์
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมชาย พรหมแพง. (2564). บทบาทของผู้บริหารกับการพัฒนาคุณภาพบุคลากรในสถานศึกษา. วารสารการ
บริหารการศึกษา, 7(2), 47.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ฉบับลงประชามติ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- Cronbach, Lee J. (1971). Essentials of psychological testing. 4 th ed. New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale in Reading in Attitude
Theory and Measurement. New York: Wiley & Son.